

A woman in a white, strapless, flowing dress is suspended in a dark, starry space. She is looking upwards with her arms outstretched. At the top of the image, there is a splash of blue liquid, possibly water, that appears to be falling or splashing. The overall mood is ethereal and dreamlike.

CARME CHAPARRO

**LA QUÍMICA
DE L'ODI**

Columna

CARME CHAPARRO
LA QUÍMICA
DE L'ODI

COLLECCIÓ CLÀSSICA

TÍTOL ORIGINAL: *LA QUÍMICA DEL ODIO*

PRIMERA EDICIÓ: JUNY DEL 2018

© CARMÉ CHAPARRO MARTÍNEZ, 2018

REPRESENTADA PER L'AGÈNCIA LITERÀRIA DOS PASSOS

© DE LA TRADUCCIÓ: NÚRIA PARÉS SELLARÈS, 2018

© ESPASA LIBROS, S.L.U., 2018

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U., 2018

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2397-7

D.L.: B. 9.783-2018

FOTOCOMPOSICIÓ: GAMA, SL

IMPRÈS A: CAYFOSA

WWW.COLUMNNAEDICIONS.CAT

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

I

Barcelona, 1978

Dels assassins s'aprèn que, a trossos, tot es transporta millor. No només un cadàver. També la por. O el penediment. Fins i tot la pena. A trossos tot es pot portar més bé d'un lloc a un altre perquè, com més petits, més fàcil és desfer-te'n.

Però tot això l'Ana Arén ho aprendria amb els anys. En realitat, ho aprendria amb el dolor que li anirien portant els anys. Perquè en aquell moment, mentre el taüt de la seva mare era engolit per un forat a la terra, aquella nena que s'empassava les llàgrimes no era capaç de digerir tanta angouxa, encara que l'hi oferissin tallada a trossets com petits bocins de carn en el plat d'un nadó.

De fet, ni tan sols era capaç d'ensumar els mocs. Per què havia de fer-ho? Amb prou feines tenia forces per aixecar de tant en tant el braç i refregar-se la cara amb la màniga de l'abric blau de llana —aspra i desagradable—, que de mica en mica s'anava calant amb la seva pena. Un any després, quan va tornar l'hivern i l'abric dels diumenges va tornar a sortir de l'armari, l'Ana va notar l'avantbraç rígid i ferm. Entre el teixit de llana barata s'hi havien assecat —i barrejat ja per sempre més— els mocs, les llàgrimes i la tristesa de l'hivern anterior. Igual que en el fons de la seva ànima.

—Reina, mira com t'estàs posant.

La tieta Sara, que s'assemblava tant a la mare que feia im-

pressió, li va fregar les galtes amb un dit prèviament humitejat amb saliva. Però va aconseguir el contrari del que volia; els trossets de llana blau marí, humits de llàgrimes i mocs, es van escampar encara més per tota la cara de la nena, com si la petita Ana hagués contret alguna malaltia estranya. O com si, de sobte, la pena hagués adquirit la capacitat de fer-se físicament visible. I fos de color blau. Fosc.

Dels assassins s'aprèn que, a trossos, tot es transporta millor.

I a trossos es va tallar l'Ana Arén davant del taüt de la seva mare. Les germanes del seu pare s'havien entestat que la vetlla es fes a casa. Així és com ho feiem al poble, van insistir davant de tots, les volguessin escoltar o no. Però després de l'autòpsia, l'Úrsula i l'Antonia no van tenir cap més remei que acatar la llei i no fer un espectacle públic de queixes i lamentacions. Sobretot per no causar més maldecaps a en Rodolfo, pobre germanet, pobret meu, quina pena tan gran, vidu tan jove, ploraven a dues veus.

El 1978 la llum encara no havia arribat als tanatoris. L'elèctrica sí, esclar. Però no la llum del dia. Les sales on es vetllava els morts eren espais foscos entre parets que no permetien veure —hauria sigut un pecat, Déu ens perdoni— ni un indici de l'exterior, com si els rajos de sol fossin incompatibles amb la pena i poguessin distreure del que era important: plorar fins que tothom pensés que no hi havia ningú més desgraciat que tu, que havies sobreviscut al mort.

Asseguda en una cadira al costat del taüt, l'Ana ja no feia ni l'esforç de mirar tots els que es recreaven en la pobra òrfena, xiuxiuejant lamentacions que amb prou feines sentien mentre li acariciaven els cabells amb parsimònia. Per a molts d'aquells homes i dones, ella només era un trosset de carn per qui s'havia de sentir llàstima. O potser és que quan li passaven el palmell de la mà per la cabellera rossa feien alguna mena d'exorcisme que els alliberava de l'obligació de continuar estant tristos, o almenys de fingir-ho, com si aquella nena de sis anys fos l'última estació de penitència d'una convenció social de la qual es volien allunyar ràpidament per no atreure la mala sort.

L'Ana es va concentrar a palpar el ganivet que se li balancejava a la butxaca de l'abric, imaginant-se que la punta tras-

passava el folre i se li clavava a la pell. Va agrair aquella sensació d'estar viva. Si una cosa et pot matar és que encara no estàs mort, va pensar. Es va haver de contenir per no somriure. No estava bé somriure en un funeral. I menys en el de la teva mare. Per tant, es va ficar l'interior de la galta entre les dents i es va mossegar la carn fins que va notar rampes de dolor des de la templa fins al coll. Era un truc que li funcionava quan no volia que se li escapés el riure. Quan era feliç. No feia tant. Només dos dies enrere.

Gairebé sense adonar-se'n, l'Ana va ficar la mà a la butxaca, palpant a cegues el tall de la petita fulla de metall. Va fer lliscar el dit índex per la superfície gelada, notant el fred. Va gaudir de la sensació de clavar-se la punta afilada al mig del tou del dit índex. Hi va enfonsar la carn fins a l'os, molt a poc a poc, exercint la pressió justa perquè li fes mal però sense esquinçar la pell.

Ni tan sols sabia per què havia agafat el ganivet del calaix de la cuina. Potser per fer-se mal a si mateixa i així posar fi a aquell buit en el qual estava convençuda que no podria viure. O potser per fer mal a algú, perquè algú havia de ser el responsable, algú hauria de pagar per tot el que estava passant aquells dies. Podria fer-ho. Es podria venjar. Matar no devia ser tan difícil. No amb aquell odi que sentia.

—Pobra petita òrfena, tan rossa i tan sola.

I la pobra nena òrfena, tan rossa en una família de pell fosca i tan sola després de la mort de la mare, no sabia què faria amb aquell ganivet —el que ja estava fent— fins que algú va cridar. No recorda qui. Però sí que algú va cridar la nena, mireu què està fent la nena.

Tot d'una, el ganivet es va convertir en una cosa agradable.

Va anar girant el mànec fins que va aconseguir fer un forat al folre. Durant uns segons va notar la plaent sensació de passar-se el tall d'acer per les cames, i es va imaginar la sang rajant entremig de les cuixes fins al terra fred de rajols. Un bassal vermell i pastós als peus del cadàver de la seva mare.

Fins i tot era romàntic.

Llavors, l'enèsima ploranera li va acariciar llastimosament la llarga cabellera rossa. Pobra nena òrfena. Tan rossa. Tan sola.

L'Ana va sentir una necessitat imperiosa de sortir d'aquell bucle.

El seu primer impuls va ser agafar amb força aquella dona pel canell i cridar-li que els cabells només els hi acariciava la seva mare —princesa, t'estimo tant, t'estimo tant, li deia perquè s'adormís— i que això —en aquell moment en començava a ser conscient— ja no seria mai més possible. Però en comptes d'això, va treure el ganivet i se'l va acostar a la galta. Va esperar un crit. No va arribar. Ningú no la mirava. Per tant, va agafar un floc de cabells i va començar a tallar. Era més difícil del que es pensava. El tall de la fulla lliscava fent cruixir les fibres capil·lars, que grinyolaven i es retorçaven abans de partir-se.

Encara no la mirava ningú.

Ella va continuar tallant.

Els flocs anaven caient pulcrament ordenats sobre la seva falda.

—La nena, la nena! Mireu què està fent la nena!

La nena estava posant els flocs de cabells rossos entre les mans d'un cadàver.

Perquè així la mare els podria acariciar per última vegada.

Això és el que va dir a la tieta Sara quan la va poder fer reaccionar. Així la mare podrà acariciar-me els cabells per última vegada.

Hores després, al cementiri, òrfena i esquilada, aquella nena es fregava els mocs i les llàgrimes amb la màniga esquerra de l'abric blau de llana, a pocs passos de la fossa on acabava de desaparèixer el taüt de la seva mare, amb la cabellera rossa de la seva filla entre les mans.

Però encara no s'havia acabat el funeral.

Encara faltava algú més per enterrar. Amb una delicadesa exquisida, els treballadors de la funerària van dipositar una altra caixa a la mateixa fossa. Molt més petita. Blanca. A dins, sol i perdut en la immensitat d'un taüt de mida infantil que tot i així era massa gran, l'Ana es va imaginar el que havia de ser el seu germà petit.

—Agafarem el que ho ha fet. T'ho prometo, Ana. L'atraparem.

Va ser l'única cosa sensata que va dir algú aquell matí del funeral. L'única cosa que la va fer continuar vivint malgrat la tristesa, malgrat la por, malgrat la solitud i malgrat els malsons en els quals l'Ana cau una vegada i una altra a la fossa on estan enterrant la seva mare.

Agafarem el que ho ha fet.

I per això va viure l'Ana Arén. Per atrapar el que els havia fet allò a la seva mare i al germà que encara no havia nascut.

2018

Dels assassins s'aprèn que la por empudega. La por fa pudor per avergonyir-nos, com el gas intestinal vi-ciat que se'ns escapa sense control en un ascensor ple de gent. Ens assenyala, ens fa vulnerables. La por és una fina i delicada copa de cristall a punt de caure, tan fràgil que sents com s'esmicola molt abans que arribi a terra i es trenqui.

Aquesta por en concret, col·locada al terra d'una habitació immensa, havia sigut persona fins tan sols unes hores abans. Però ara, ja cadàver, estava deixant la por en herència.

És morta. L'han assassinat.

A ella. I d'aquesta manera.

La duquessa havia sigut guapa, una bellesa ja una mica pansida que segurament es va descompondre mentre perdia la vida amb cara de súplica. L'assassí havia dissenyat l'escena del crim en honor seu. Potser fins i tot l'hi va ensenyar abans de matar-la: aquí tens l'escenari final de l'última representació de la teva vida. Una obra de teatre a la teva altura.

Però no funcionava. Era impossible treure's del cap que el que estaven contemplant allà era un cadàver, i els cadàvers mai no queden bé, per molt que l'assassí s'hi entesti, perquè, inevitablement, la peça principal de l'escena —en aquest cas concret podríem dir-ne restes de senyora rica entre joies, llençols de fil i deixalles— té l'estranya mania de devorar-se a si mateixa i fluir cap a l'exterior.

Per sort, això encara no li havia començat a passar al cos que la inspectora en cap Ana Arén tenia davant seu. Hauria sigut una llàstima, va pensar, que aquelles joies caríssimes entrassin en contacte amb la putrefacció humana.

Quan es va apropar a la víctima, l'Ana va detectar una olor familiar. El nas va ser més ràpid que el cervell: orina i excrements. Els esfínters ja s'havien destensat, deixant escapar el contingut de la uretra i els intestins. La calefacció, que estava a una temperatura exageradament alta, accelerava el procés. Aquí ens fregirem entre merda, va pensar l'Ana, sense adonar-se de la falta de respecte cap a la dona que jeia morta als seus peus. S'havia tornat molt cínica. La seva ment encara estava en mode de supervivència.

—Vaja, quin dia que has triat per tornar a la feina, inspectora.

Ostres, tothom li havia de dir el mateix? No hi havia ningú discret en aquell maleït grup? Sí, avui he tornat a la feina, i què?

O el que realment tenia ganes de dir: que us bombin.

De manera inconscient va alçar la mirada i va buscar en Nori entre la marabunta d'agents que omplien la casa. Però el cervell de seguida va curtcircuitar la idea. En Nori no hi era. La inspectora en cap Ana Arén ja no tenia al seu costat el millor *subi* de tota la Policia Nacional, un home a qui confiaria la seva vida si fos necessari.

—Què, Ana? —va insistir la veu—. Quin dia que has triat per tornar. Però, vaja, ja se sap, si et traslladen a homicidis, et toca ballar amb els morts.

Ella el va mirar empetitint els ulls fins que les comissures se li van omplir d'arrugues fines i fràgils, com si no aconseguís ubicar del tot aquella persona i així pogués enfocar més bé el rastre de la seva memòria. En realitat, l'Ana sabia perfectament qui era, però el seu cos encara es preguntava com havia de reaccionar davant d'aquell home que la mirava des del seu metre noranta-cinc d'altura, clavant-li els ulls per sobre d'unes ulleres d'hipermetròpic que li havien relliscat fins a la punta del nas i que el feien semblar una mica guenyo.

—Yon —va contestar, finalment.

Es va concentrar en el que havia de dir. I de fer. Per fi havia aconseguit deixar de ser un cadàver emocional. Li havia costat molt, però ja controlava gairebé totes les seves reaccions. Tot i així, en la qüestió de pensar no havia millorat gaire. Continuava tenint una imatge patètica de la raça humana. Així, en general. Incloent-s'hi ella mateixa.

—Caram, Yon. Ja era hora que aparegués una cara coneguda —va aconseguir articular.

Unes quantes paraules seguides. Sense renecs. Sense ira. Anava ben encaminada. Sempre havia volgut fer servir aquesta frase de pel·lícula —ja era hora que aparegués una cara coneguda—, i mentre la pronunciava, se la va imaginar mentalment amb la veu de Charlton Heston. Potser no encaixaria mai més tan bé en la seva vida com en aquell moment, quan s'havia de tornar a enfrontar a unes cares que durant els últims mesos havia esborrat de la seva memòria i de la seva vida.

—Què fas fora del laboratori? —li va preguntar.

—Ja ho veus —el forense li va allargar la mà, no s'atrevia a intentar fer-li dos petons—, les coses han canviat molt des de... —Des de quan? Què diria per no ferir-la?—. Des de... ja ho saps, Ana —en Yon va rectificar a l'últim instant i va deixar anar la frase d'una tirada, com el setciències que respon la pregunta d'un professor—, des que en Ruipérez es va posar al capdavant de la central.

—Sí, deu ser això —va contestar ella, sentint-se encara més incòmoda.

Esclar, deu ser això. Encara desubicada, l'Ana no va allargar la mà per encaixar la que ell li oferia.

En Yon va enretirar el braç i el va enganxar al cos amb una tèbia sensació de derrota. Creus que estàs preparada per tornar a la feina?, li volia preguntar, però no s'hi va atrevir.

—Com estàs? —va dir, en canvi, de manera neutra.

—Ara mateix ensumant un cadàver en una de les seves primeres fases *post mortem*. M'equivoco?

—Veig que no has perdut l'instint, inspectora en cap —va contestar el forense, alleujat pel fet que la conversa agafés un caràcter professional i, per tant, previsible.

—No és instint, és ciència, Yon.

De sobte, l'Ana es va sentir còmoda parlant de manera mecànica d'una cosa que no tenia a veure amb ella, sinó amb la ciència.

Sàvia, exacta i beneïda ciència.

—Primera fase del *rigor mortis* —va continuar—. Els músculs més petits de la víctima ja s'han començat a endurir. Però la resta del cos encara conserva una part de la seva flexibilitat. Jo diria que han passat unes vint hores des de l'assassinat. A qui se li acut matar algú la nit de Nadal?

—A algú que sabia que jo tornaria a la feina precisament avui? —va aventurar l'Ana, sorprenent-se a si mateixa per aquell toc d'humor negre que se li havia escapat per la boca.

24 de desembre. Un bon dia per tornar al teu lloc de treball si no et vols trobar de cop amb tota la brigada sencera, amb companys que saps que xiuxiuejaren a la teva esquena i que et miraran —alguns dissimuladament, d'altres procurant ostentosament que te n'adonis— intentant desxifrar cada petit gest que facis. 24 de desembre.

Aquell dia només feien torn els més nous, i l'Ana va pensar que amb els més nous sí que s'hi podia enfrontar.

Un bon dia per tornar.

Tret que assassinin algú durant el teu torn.

Sobretot si assassinen concretament la persona que està estirada entre llençols de cotó egipci i que deuen tenir com a mínim mil cinc-cents fils per polzada quadrada. I, encara pitjor, si l'assassí ha tingut el temps i la paciència de preparar el cadàver d'aquesta manera per a qui el trobés.

La premsa en trauria tot el suc.

El cos de la Mònica Spinoza, duquessa de Mediona per via vaginal —tot i que n'hi havia que argumentaven que en l'obtenció del ducat també hi havien influït certes pròtesis mamàries que la senyora s'havia fet col·locar gairebé a l'altura de les amígdals—, estava estirat al mig de la seva immensa habitació sobre un llençol enorme que algú havia estès sense deixar-hi ni una arruga. Estava despullada, tot i que per algun motiu l'assassí havia tapat amb un altre llençol la part superior del cadàver, des de la cintura fins al cap. Just en aquell mo-

ment un parell d'agents de la científica l'estaven retirant i deixaven a la vista la totalitat del cos.

—Potser no va suportar la visió de la dona morta —va comentar l'Ana, mentre feia una volta a l'entorn del cadàver.

—Remordiments? —va reflexionar el forense.

—Sol passar. Ja saps, quan algú tanca els ulls de la víctima i li tapa el cap, és perquè té remordiments. S'imagina que el cadàver l'està mirant, l'està culpant per haver-lo matat, i no ho suporta.

—O potser ens està enviant un missatge. Com això.

La duquessa estava envoltada per dos cercles concèntrics gairebé perfectes. El més pròxim al cos estava format per joies que l'Ana va suposar que eren caríssimes, tot i que no seria la primera vegada que una dona rica de casa bona era massa garrapa —o massa pobra per als seus estàndards socials— per comprar-se joies de les bones i, per no perdre l'estatus, es cobria amb bijuteria ostentosa. Hi havia collarets de perles llarguíssims, anells que devien provocar paràlisi als dits pel seu pes, arracades de totes les mides i colors i un parell de tiares —es diu així, tiares, o són corones?, es va preguntar l'Ana— col·locades de manera meticulosa, una just a sobre el cap i l'altra sota els peus. Una reina coronada, o una reina que ha perdut la corona? Què els volia dir, l'assassí?

El segon cercle que envoltava la duquessa era més inquietant. Deixalles. Algú havia buidat el contingut d'unes quantes bosses de deixalles al voltant del cadàver. Cadascun dels objectes seguia una perfecta línia imaginària que tancava la víctima i les seves joies. Peles de diverses fruites gairebé transparents de tan primes. Una ampolla de detergent. Papers arrencats d'una llibreta d'anelles —només amb alguns gargots— fets una bola. Càpsules encara gotejant de cafè exprès. Un porro podrit. Quatre macarrons —en perfecta fila índia, com si s'esperessin per entrar en algun lloc— encara amb restes de salsa de tomàquet totalment incrustada. Dues ampolletes de cervesa. Un bolígraf.

L'Ana va parar d'anotar mentalment la resta d'objectes. No hi havia res que li cridés especialment l'atenció. I en

qualsevol cas, sempre tindria les fotografies de l'escena del crim per recordar on era cada cosa.

—Haurem de comprovar si les deixalles són de la casa o si algú les ha dut de fora. Agent Barriga! —va cridar.

—Sí, inspectora, bona tarda, inspectora, benvinguda, inspectora —va dir l'oficial de la policia, atabalat.

—Amb una inspectora en tinc prou, José. Pregunta al personal de la casa, perquè suposo que aquest casalot té unes quantes persones treballant al servei, de qui són aquestes deixalles, i on i qui les va tirar. Cosa per cosa. Fins i tot les còpsules de cafè. Vull una llista detallada.

—Sí, inspectora. De seguida, inspectora —va assentir l'agent, sense deixar de pensar el fàstic que li feia tot allò—. Perdona, inspectora.

—I ràpid. Vinga. No te'm quedis mirant com si jo fos l'oracle que respondrà les teves preguntes.

L'Ana encara no ho sabia, però havia triat el pitjor dia per tornar a treballar.

—Els nens. Els nens. Els nens de la senyora!

Un home amb un uniforme gris va arribar corrent fins on eren l'Ana i en Yon, però es va haver de repenjar a la paret abans de continuar parlant. Panteixava. Va tossir un parell de vegades. Es va inclinar endavant mentre es posava una mà al costat dret, com si tingués un atac de flat. Va alçar el cap, encara amb el cos doblegat, però les paraules no li sortien.

Va inhaler una glopada d'aire que es va fer eterna, i quan l'aire finalment li va sortir dels pulmons, va formar una frase.

—A la piscina —va escopir, amb una mirada buida que l'Ana no va entendre fins uns minuts més tard—, són a la piscina, els nens. En Manuel i la Consuelo.